

## Protokoll från samrådsmöte

Samrådet omfattar Norra Hagunda Övre och Nedre

Tid: 2018-09-26

Plats: Skogstibble sockenstuga

Närvarande: 15 jakträttshavare  
3 markägare  
13 jakträttshavare till lika markägare  
3 övriga

§ 1 Erik Jennische öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Erik betonade att detta är ett informationsmöte därför kommer inga beslut att fattas. Norra Hagunda (NH) är nu uppdelat i två delområden. Markerna i Östervåla ÄFO benämns *Norra Hagunda Övre* och markerna i Fjärdhundra Benämns *Norra Hagunda Nedre*. Det finns mycket tillförlitlig statistik att tillgå. Delar av den kommer att redovisas. Mötet kommer att lägga stor fokus på betestrycket på både skog och gröda. Hur stor älgstam kan tillåtas!

§ 2 Till ordförande i samrådsgruppen utsågs Erik Jennische och till sekreterare utsågs Lars Gräns.

§ 3 Till justeringsmän valdes Magnus Kaisäter och Thomas Lindahl.

§ 4 **Redovisning av 2017 års avskjutning**  
Totalt inom hela NH ÄSO sköts 51 älgar, var av 16 tjurar, 10 kor/kvigor och 25 kalvar. Det sköts ett vuxet djur mer än planerat. Fördelningen mellan delområdena blev 19 älgar i *övre* området och 32 älgar i *nedre* området.

§ 5 **Redovisning av älg-obs**  
NH kom inte upp till 5000 mantimmar vilket krävs för tillförlitlig statistiskt. Därför redovisas älg-obs för respektive ÄFO.

Östervåla ÄFO:

Obs/mantimme har legat relativt stabilt och ligger nu på 0,055:  
Reproduktionen (kalv/vuxet hondjur) har minskat till dagens 0,63.  
Andel tjurar av vuxna har även minskat till 35,3 %.

Fjärdhundra:

Obs/mantimme minskat till 0,066.  
Reproduktion minskat till 0,65  
Andel tjur av vuxna har varierat över åren till nuvarande 37,4 %.

**Åldersbestämning**

14 käkar lämnades in för åldersbestämning. Det är alldeles för få i förhållande till antalet skjutna vuxna älgar. Ett försök att förbättra detta till kommande år är att inlämning av käkar också kan göras till någon i styrelsen. Medelåldern på tjurar är 4,1 år och för kor/kviga 5,2 år.

**Slaktvikter**

Slaktvikter på kalv är låga. Medelvikten på kalvar under en 5 års period är för område *övre* 64 kg och område *nedre* 62 kg.

## § 6

**Redovisning av pågående arbete inom NH**

Länsstyrelsen har krävt att NH delas upp i två delområden. Styrelsen har därför genomfört ett stort förändringsarbete. Förutom uppdelning av alla jaktlag och fastigheter har rutiner och regler för älgjakten reviderats.

## § 7

**Viltskador på gröda**

Det har inte gjorts några skadeinventering liknande de man gör för tall. Man kan dock konstatera att skador på grödor ökar. Störst skador orsakas av vildsvin och kronhjort. Någon selektering på skador för olika djurslag har inte gjorts. Skador på gröda ska därför ses som att det görs av klövvilt tillsammans. Konkurrensen på föda på bl. a. örter i skogar är en av orsakerna till att fler djur tar sig ut i grödorna. Planerna är att framöver genomföra skadeinventeringar i form av provytor.

## § 8

**Viltskador på skog**

Genomförda ÄBIN visar att för Östervåla ÄFO har skadorna på tall ökat på en tvåårs period från 6 % till 14 % (inklusive sommarbete). För Fjärdhundra ÄFO har skadorna minskat från 20 % till 11 %. Max 5 % tall-skador per år toleransen. Skadeläget för båda ÄFO är för högt. Tall-skadorna orsakas inte bara av älgen. Av den anledningen lär ÄBIN ändra namn i framtiden. Trädbildningen av bl. a. rönns bedöms ha ökat. Skador på gran orsakade av kronhjort förekommer på flera platser. Det görs inga omfattande skadeinventeringar. Därför är det svårt att få en helhetsbild av skadeläget.

Göran Sandberg redovisade hur den planerade avskjutningen (år 2018) ser ut för respektive ÄSO inom Fjärdhundra ÄFO. För NH *Nedre* är planen att skjuta 2,3 älgar/1000 ha. Intelligande ÄSO är på samma nivå som NH *Nedre* eller lägre. Medel för hela ÄFO är 3,1 älg/1000 ha.

## § 9

**Viltolyckor**

År 2017 inträffade 100 trafikolyckor med klövvilt inom hela NH. Av dessa var älgen inblandad vid 7 tillfällen var av 4 med dödlig utgång. Av alla trafikolyckor inträffar drygt 80 % på riksväg 72, vilken utgör "barriären" mellan de båda ÄFO.

- § 10      **Övrig dödlighet**  
Fyra älgar har rapporterats under övrig dödlighet år 2017. Fördelningen är 1 på område *övre* och 3 på område *nedre*.
- § 11      **Jakttider mm**  
Älg  
Start 2018-10-08 t o m 2019-02-28. I år har Länsstyrelsen förlängt perioden med en månad.  
Avlysningsjakt på alla vuxna älgar.  
Inga taggbegränsningar.  
Inga vuxna hondjur får skjutas efter den 2019-01-31.  
Jaktlag med minst två tilldelade vuxna älgar bör fördela avskjutningen jämn mellan könen.
- Kronhjort  
Kalv och hind start 2018-08-16 t o m 2019-01-31.  
Hjort start 2018-10-08 t o m 2019-01-31.  
Avlysningsjakt på alla djur.  
Hjortar med mer än 5 taggar på skjutsidan är fredade.
- § 12      **Avlysningsjakt**  
Älg NH Övre  
Max 5 tjurar  
Max 5 Kor/kvigor
- NH Nedre  
Max 9 tjurar  
max 6 Kor/kvigor
- Kronhjort hela NH (Övre och Nedre tillsammans)  
Max 4 hjortar  
Max 5 hindar  
Max 5 kalvar
- § 13      **Fällavgifter**  
Älg  
Vuxen 700:-  
Tilldelad kalv 0:-  
Extra tilldelning och fri kalv Fällavgift + 50:-.
- Kronhjort  
Vuxna 0:-  
Kalv 0:-

§ 14

## Sammanfattning

Förvaltningen av älgstammen blir mer och mer komplex. Andra klövviltstammar gör intrång och påverkar förvaltningen av älgen. Konsekvensen är att ett helhetsgrepp måste tas och utvidga förvaltningen att gälla ett sammantag av flera klövviltstammar.

Både skogen och grödan kommer med all sannolikhet få ett större inflytande i samhället. Inte minst i samband med miljöarbetet.

Det är viktigt att vi tillsammans (markägare och jakträttsinnehavare) löser problemen med de stora skadorna på gröda och skog så att vi får en bra balans mellan klövviltsarterna och fodertillgångarna. Klarar inte vi av det är risken stor att styrning sker "uppifrån". Då kommer våra synpunkter att väga lätt.

Vid protokollet

Lars Gräns

Justeras:

Magnus Kaisäter

Thomas Lindahl